

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14S/91/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2018200321
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anita Filová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2018200321.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, ako súd správny, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anity Filovej a sudcov JUDr. Pavla Lacza a JUDr. Ľubomíra Bundzela, v právnej veci žalobcu : D. Y., dátum narodenia : XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu XXX XX R. B. č. XXX, právne zastúpeného : Advokátska kancelária JUDr. Jozef Holič s.r.o., so sídlom Poľovnícka 4, 900 27 Bernolákovo, adresa na doručovanie : JUDr. Jozef Holič, Lužická ul. č. 7, 811 08 Bratislava, proti žalovanému : Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže, so sídlom Šagátova 1, 823 04 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo : GR ZVJS-418-10/14-2018 z 29. augusta 2018, takto

rozhodol:

- I. Správny súd žalobu z a m i e t a.
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania

1. Rozhodnutím generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže číslo : GR ZVJS-418-10/14-2018 z 29. augusta 2018 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“) bolo zamietnuté odvolanie žalobcu proti personálnemu rozkazu riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov (ďalej aj ako len „orgán verejnej správy nižšieho stupňa“) č. 184/2016 zo dňa 10.06.2016 a personálny rozkaz bol potvrdený. Personálnym rozkazom bol žalobca prepustený zo služobného pomeru príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon č. 73/1998 Z. z.“), pričom jeho služobný pomer skončil dňom doručenia rozhodnutia podľa § 194 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z.

2. Z odôvodnenia personálneho rozkazu vyplýva, že dňa 02.06.2016 došlo v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov (ďalej aj ako len „ústav“ alebo „ÚVTOS a ÚVV Leopoldov“) k mimoriadnej udalosti - nedovolenému vzdialeniu odsúdeného U. H. z pracoviska s dozom na strelnici - objekt v nestráženej časti ústavu (ďalej aj ako len „pracovisko“), pričom žalobca bol podľa denného rozkazu riaditeľa ústavu č. ÚVTOS a ÚVV - 1-154/22-2016 zo dňa 01.06.2016 na deň 02.06.2016 velený na pracovisko údržba strelnice v čase od 7.00h do 15.00h ako člen eskorty so služobným psom, ďalšími členmi eskorty bol veliteľ eskorty práp. U. a ppráp. D.. Z analýzy kamerového systému vyplýva, že k vzdialeniu odsúdeného z pracoviska došlo pravdepodobne orientačne v čase cca od 07.42h do 07.55h (v čase cca o 07,42h príchod odsúdených na pracovisko), v čase cca o 07,49h príchod zamestnancov zboru z oddelenia logistiky, následne po ich vpustení do areálu veliteľ eskorty zistil, že jeden z odsúdených chýba, pričom po zistení tejto skutočnosti, začali príslušníci zboru zabezpečujúci dozor prehľadávať areál strelnice a následne vonkajšie okolie strelnice. Táto činnosť

trvala cca 25 minút a až v čase o 08.17 h došlo zo strany veliteľa eskorty k nahláseniu mimoriadnej udalosti na operačné stredisko ústavu.

3. V personálnom rozkaze bolo ďalej skonštatované, že prešetrením príčin vzniku mimoriadnej udalosti bolo zistené, že členovia eskorty, ktorej bol žalobca členom dňa 02.06.2016 nedodrжали zásady vykonávania dozoru v súlade s § 49 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon č. 4/2001 Z. z.“), nevykonávali stálu kontrolu pohybu alebo činnosti odsúdených na pracovisku a nezabezpečili permanentnú prítomnosť príslušníka eskorty na vonkajšom rohu strelnice so štrkovou cestou na zabezpečenie únikovej cesty z pracoviska. Bolo poukázané na to, že táto skutočnosť vyplýva zo „Správy z prešetrenia príčin a okolností, ktoré viedli k vzniku mimoriadnej udalosti - nedovolené vzdialenie sa odsúdeného v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov“ zo dňa 06.06.2016, evidovanej pod číslom : GR ZVJS-19-6-1/11-2016 (ďalej len ako „správa z prešetrenia príčin“), ktorú spracovala komisia generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže. Teda bolo uzavreté, že nedôsledný výkon štátnej služby všetkých príslušníkov eskorty umožnil dňa 02.06.2016 vznik mimoriadnej udalosti a to nedovolené vzdialenie sa odsúdeného U. H. z pracoviska.

4. Konanie žalobcu, ako príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej aj ako len „príslušník zboru“) bolo vyhodnotené ako zavinené porušenie základných povinností príslušníka zboru uvedených v § 48 ods. 3 písm. a), f) [správne malo byť uvedené b) - poznámka správneho súdu, pričom uvedené pochybenie bolo napravené v napadnutom rozhodnutí] a g) zákona č. 73/1998 Z. z. zvlášť hrubým spôsobom, keď úlohy uložené všeobecne záväznými právnymi predpismi neplnil svedomito. V odôvodnení bolo súčasne poukázané na to, že žalobca počas trvania služobného pomeru dosahoval dobré výsledky, bol 25 krát disciplinárne odmenený a 1 krát bolo voči nemu vedené disciplinárne opatrenie, pričom doterajšie svedomité plnenie služobných povinností a dôsledné dodržiavanie služobnej disciplíny však bolo vyhodnotené v tom smere, že ide o základné povinnosti každého príslušníka zboru a nemožno nimi ospravedlniť také konanie, ktorého sa menovaný dopustil.

5. Ďalej bolo poukázané na to, že ponechanie žalobcu v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, pretože menovaný zložením služobnej prisahy (§ 17 ods. 1 zákona) sa stal nositeľom štátnej moci a je preto prirodzené očakávať, že príslušník zboru bude príkladne rešpektovať zákony nielen v rámci služby, ale aj mimo nej. Súčasne bolo poukázané na to, že verejnosť oprávnene očakáva, že príslušníci zboru budú rešpektovať zákony, ktorých dodržiavanie sami presadzujú a preto možno konanie žalobcu kvalifikovať ako spôsobilé narušiť vážnosť zboru a dôveru v neho a z uvedeného dôvodu ponechanie žalobcu v služobnom pomere by bolo na ujmu čestnosti a disciplinovanosti ostatných príslušníkov zboru, osôb vykonávajúcich trest odňatia slobody a nakoniec aj ohrozením dôvery občanov voči dodržiavaniu platných právnych predpisov príslušníkmi ozbrojeného bezpečnostného zboru.

6. Proti personálnemu rozkazu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom okrem celého opisu priebehu mimoriadnej udalosti, poukázal na to, že na pracovisko strelnica bol zadelený viackrát. Uviedol, že mu veliteľom eskorty alebo iným nadriadeným nebola poskytnutá informácia, z ktorej by vyplývala rizikovosť odsúdeného H. z dôvodu osobných problémov v kolektíve odsúdených v súvislosti s aktuálnym výkonom trestu odňatia slobody alebo s inými skutkami, v ktorých je vedené trestné stíhanie. Žiadal o zistenie, či v dokumentácii odsúdeného H. sa nenachádzajú informácie, ktoré by odôvodňovali jeho vyradenie z pracoviska. Taktiež poukázal na to, že po dobu 26 ročného trvania služobného pomeru nebola na úroveň jeho výkonu štátnej služby zaznamenaná ani jedna zásadná pripomienka a za príkladné plnenie služobných povinností bol viackrát disciplinárne odmenený a preto prepustenie zo služobného pomeru pri prvom porušení základných povinností považoval za neprimerané.

7. O odvolaní rozhodol generálny riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže na základe odporúčania senátu poradnej komisie (Správa číslo : GR ZVJS-3-5-5/14-2016 zo dňa 26.09.2016) rozhodnutím č. GR ZVJS-3-5-5/14-2016 zo dňa 29.09.2016.

8. Rozhodnutie žalovaného č. GR ZVJS-3-5-5/14-2016 zo dňa 29.09.2016 bolo rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14S/4/2017 z 25. apríla 2018 zrušené a vec bola vrátená žalovanému na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia rozhodnutia bola skutočnosť, že žalovaný vyvodil voči členom eskorty kolektívnu zodpovednosť, resp. neposudzoval porušenie konkrétnych povinností individuálne bez ohľadu na zaradenie členov eskorty a bez posúdenia miery porušenia ich povinností vo vzťahu

k vzniku mimoriadnej udalosti, ktorá skutočnosť mala za následok, že skutkový stav zistený orgánom verejnej správy bol nedostačujúci na riadne posúdenie veci (§ 191 ods. 1 písm. e/ SSP). V ďalšom konaní bolo preto povinnosťou žalovaného vyhodnotiť mieru zodpovednosti na vzniku mimoriadnej udalosti u každého člena eskorty individuálne, konkrétne či žalobca dodržal pokyny veliteľa eskorty.

9. Žalovaný po zrušení svojho rozhodnutia doplnil dokazovanie výsluchom U. H., ktorý do zápisnice o výsluchu osoby spisanej dňa 20. júla 2018 uviedol, že dňa 2. júna 2016 bol v čase okolo 7:30 h eskortovaný dvomi príslušníkmi na pracovisko strelnica v Ústave Leopoldov, ihneď po príchode si všimol, že tam boli aj ďalší odsúdení, tzv. Údržba a s odsúdenými bol jeden príslušník so psom, ktorý stál pri altánku, resp. pred altánkom, cca 5 m oproti vstupnej bránke do areálu strelnice. Uviedol, že po príchode spolu s ostatnými odsúdenými išli smerom popri altánku k plechovej bráne - t.j. vstup na malú strelnicu, pričom spolu s odsúdenými išli dvaja príslušníci, ktorí ich eskortovali a pripojili sa k príslušníkovi so psom, t.j. pred altánkom proti hlavnému vchodu do strelnice a teda dozor zostal mimo dohľadu ich odsúdených. K priebehu svojho útoku uviedol, že hneď po prejdení cez plechové dvere, t.j. do priestoru malej strelnice sa vybral rovno po ľavej strane múru, kde na konci malej 25 m strelnice prešiel dverami na veľkú strelnicu, odkiaľ priamou cestou oproti múru, ktorý preskočil a utiekol. Ďalej uviedol, že na pracovisku strelnica bol zaradený cca 3 mesiace, pričom vo väčšine prípadov, vždy keď prišli na pracovisko, tak zo začiatku pracovnej činnosti príslušníci stáli pri altánku a oni (odsúdení) pili kávu a fajčili cigarety v priestore malej strelnice na pravej strane od plechových dverí, teda ráno boli istý čas bez dozoru príslušníkov, kedy sa 5-10 minút rozprávali, pričom uvedené sa odohralo aj v deň jeho útoku, teda 02.06.2016. Zo zápisnice tiež vyplýva, že po predložení fotografií odsúdený nakreslil na fotografií č. 1 a 2 trasu svojho príchodu, ako aj trasu svojho útoku a súčasne na fotografií č. 2 a 3, ako aj na situačnom pláne objektu strelnice označil miesto, kde stál príslušník so psom, ku ktorému sa pripojili aj dvaja príslušníci, ktorí eskortovali skupinu odsúdených, v ktorej bol aj on sám.

10. Žalovaný ďalej oboznámil žalobcu listom zo dňa 25. júla 2018 so stanoviskom riaditeľa ÚVTOS a ÚVV Leopoldov vydaným po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia žalovaného a súčasne mu oznámil, že sa k stanovisku môže vyjadriť v lehote 7 dní odo dňa doručenia tohto oznámenia s tým, že mu súčasne oznámil, že kompletný spisový materiál sa nachádza u predsedu senátu poradnej komisie a tento mu je k dispozícii na adrese Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, Šagátova ul. č. 1, 813 04, odbor personálnych a sociálnych činností.

11. Žalovaným rozhodnutím číslo : GR ZVJS-418-10/14-2018 z 29. augusta 2018 bolo opätovne zamietnuté odvolanie žalobcu proti personálnemu rozkazu riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov č. 184/2016 zo dňa 10.06.2016 a personálny rozkaz bol potvrdený. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací orgán sa oboznámil s odôvodnením rozsudku Krajského súdu v Trnave, dokazovanie bolo doplnené výsluchom odsúdeného U. H. dňa 20. júla 2018, právny zástupca žalobcu sa dňa 2. augusta 2018 osobne oboznámil so spisovým materiálom a osobne prevzal prílohy k stanovisku prvostupňového rozhodnutia, tento osobne doručil odvolaciemu orgánu svoje vyjadrenie, pričom právny zástupca sa dňa 24.08.2018 osobne zúčastnil na rokovaní poradného orgánu generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže.

12. Žalovaný dôvodil, že z rozsudku vyplýva, že práp. U., ako veliteľ eskorty, určoval miesta svojim podriadeným, t.j. členom eskorty, konkrétne kde sa budú zdržiavať, pričom príslušníkovi Y. určil, aby vykonával dozor nad odsúdenými medzi altánkom a plechovými dverami do malej strelnice, dodajúc, že z odvolania npráp. D. Y., ktoré bolo doručené ústavu dňa 24. júna 2016 vyplýva, že dňa 2. júna 2016 mu veliteľ eskorty práp. U. určil miesto výkonu dozoru (so služobným psom) v priestore pred vchodom do 25 m strelnice pri otvorených dverách tak, aby mal 5 odsúdených pod stálou kontrolou. Ďalej žalovaný uviedol, že vzhľadom na rozdielnosť tvrdení ods. H. a npráp. Y. bolo nutné zabezpečiť nové dôkazy, resp. bolo nevyhnutné objasniť čas a trasu útoku ods. H., ako i miesto dozoru npráp. Y.. V tejto súvislosti poukázal na to, že zo zápisnice o výsluchu ods. H. zo dňa 20. júla 2018 vyplýva, že jeho príchod na strelnicu bol okolo 7.30 h, pričom ihneď po príchode si odsúdený všimol, že príslušník so psom stál pred altánkom cca 5 m oproti vstupnej bránke do areálu strelnice, pričom dvaja eskortujúci príslušníci (práp. D. a práp. U.) sa pripojili k npráp. Y. a odsúdení išli bez dozoru príslušníkov smerom na malú strelnicu t.j. cez plechové dvere za altánkom, pričom on využil skutočnosť, že všetci traja príslušníci stáli pred altánkom a utiekol. Žalovaný ďalej dôvodil, že zo zápisnice o výsluchu obvineného č. ORP-864/4/VYS-TT2016 zo 6. marca 2016, ako aj zo zápisnice o výsluchu ods. H. zo dňa 20. júla 2018 je dostatočne preukázané, že k úteku odsúdeného došlo bezprostredne po príchode na pracovisko strelnica, t.j. v

čase okolo 7:30 h s tým, že odsúdený využil na svoj útek nepozornosť, resp. neprítomnosť všetkých troch príslušníkov na určenom mieste, ktorí de facto v tom čase nevykonávali dozor ani stráženie na pracovisku, nakoľko sa nachádzali mimo vizuálneho kontaktu s odsúdenými. Za dôveryhodné žalovaný považoval aj tvrdenia ods. H. v súvislosti s miestom výkonu dozoru príslušníkov, ktorí sa podľa jeho tvrdení, ako i znázornení na obrázkoch a situačnom nákrese nachádzali medzi altánkom a vstupnou brámkou, t.j. mimo vizuálneho kontaktu s odsúdenými, ktorí sa nachádzali na 25 m strelnici.

13. Žalovaný mal teda dostatočne preukázané, že npráp. Y. nevykonával dozor na pracovisku strelnica, tak ako tvrdil, pretože ak by npráp. Y. vykonával dozor tak ako tvrdí, nemohol by si nevšimnúť, že odsúdený H., hneď po príchode na strelnicu, resp. po vstupe cez otvorené dvere nešiel spolu s ostatnými odsúdenými, ale vybral sa popri múre k dverám tzv. veľkej 50 m strelnice odkiaľ ušiel.

14. Žalovaný tiež poukázal na to, že npráp. D. Y., ako člen eskorty vykonávajúci aj činnosť psovoda, bol povinný pri zistení vzdialenia sa ods. H. upozorniť veliteľa eskorty, že je nutné bezodkladne informovať vedúceho zmeny (ďalej len „VZ“) o vzniku mimoriadnej udalosti, nakoľko na základe špecifickej činnosti psovoda bol ten, ktorý mal pri uvedenej situácii plniť úlohy, ktoré mohol zabezpečiť len príslušník z úseku služobnej kynológie. Preto zastal názor, že mal ako psovod upozorniť veliteľa eskorty, že pátranie bez vyrozumienia VZ nemôže byť úspešné, nakoľko v tom čase nedisponoval pachovou stopou ušlého odsúdeného dodajúc, že tým, že prehľadávanie priestorov strelnice a príľahlých priestorov začali príslušníci eskorty na „vlastnú päsť“ zmarili včasnú zabezpečenie pachovej stopy odsúdeného H.. V tejto súvislosti žalovaný ešte dodal, že npráp. Y. o všetkých zásadách postupov pri nasadzovaní služobných psov vedel, resp. mal vedieť vzhľadom na svoje skúsenosti, odborné znalosti a dlhodobý výkon štátnej služby poukazujúc na písomnú prípravu vedúceho družstva psovodov úseku služobnej kynológie, na základe ktorej boli psovodi ústavu poučovaní nielen v súvislosti s prípravou do služby, ale i skúšaní z jednotlivých disciplín, medzi inými i zadržanie páchatel'a, či prieskum terénu, z ktorých D. Y. prosper. Poukázal na to, že npráp. Y. mal prideleného služobného psa plemena nemecký ovčiak menom TIMO, ev. 96/09/Z s kategóriou vycvičenosti „OB“ a VS-1“ čo v praxi znamená, že uvedené kategórie vycvičenosti sú práve vhodné na riešenie mimoriadnej situácie, ktorá vznikla v objekte strelnice, teda nasadenie služobného psa na pachovú stopu, ale i prípadné zadržanie odsúdeného na úteku. V tejto súvislosti poukázal na to, že úlohou strážneho psovoda so služobným psom ako člena eskorty bolo v prvom rade strážiť vonkajší perimeter, nakoľko mal k dispozícii jeden z najúčinnějších donucovacích prostriedkov na zadržanie odsúdeného, čo sa v prípade tejto mimoriadnej udalosti nestalo.

15. Žalovaný s poukazom na ustanovenia § 48 ods. 3 písm. c) zákona č. 73/1998 Z. z., § 49 ods. 2, ods. 4, ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z. a § 93 písm. b) RMS č. 2/2014 uzavrel, že npráp. Y. nevykonával eskortu v intenciách ustanovenia § 49 ods. 4 zákona č. 4/2001 Z. z., nedodržel zákaz ustanovený v § 93 písm. b) RMS č. 2/2014 a konal v rozpore s ustanovením § 49 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z., čím sa dopustil hrubého porušenia služobnej prísahy, ako i služobných povinností a následkom tohto konania bol útek odsúdeného H., resp. svojím konaním npráp. Y. nielenže nezabránil úteku odsúdeného, ale ho ani nezaznamenal dodajúc, že npráp. Y. porušil i služobnú prísahu podľa § 17 zákona č. 73/1998 Z. z. Tiež poukázal na to, že je dôležité zohľadniť i postoj npráp. Y. k spáchanému disciplinárnemu previneniu, keď sa nielenže nepriznal ku skutku a súčasne sa svojím konaním snažil sťažiť objasnenie príčin vzniku mimoriadnej udalosti, čím by jeho ponechanie v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Mal za to, že vzhľadom na dĺžku trvania služobného pomeru npráp. D. Y., jeho teoretických a praktických skúseností, špecifickeho postavenia psovoda je nutné zohľadniť aj fakt, že si nesplnil povinnosť ustanovenú v § 48 ods. 3 písm. c) zákona č. 73/1998 Z. z., t.j. neoznámil svojmu bezprostredne nadriadenému poruchy a nedostatky, ktoré ohrozovali a sťažovali výkon štátnej služby s tým, že je súčasne potrebné vziať do úvahy jeho konanie po vzniku mimoriadnej udalosti, resp. po jej zistení. Zároveň uviedol, že je potrebné vziať do úvahy, že podľa účelových tvrdení obsiahnutých v odvolaní npráp. Y. malo dôjsť k úteku odsúdeného až v čase medzi 07:45 h a 07:48 h, pričom tento fakt sa vzhľadom na vykonané dôkazy nezakladá na pravde, čím npráp. Y. zavádzal a konal nečestne dodajúc, že pokiaľ by npráp. Y. vykonával dozor v intenciách citovaných predpisov, t.j. ak by najmä vykonával stálu kontrolu pohybu alebo činnosti odsúdeného musel by vedieť presný čas úteku odsúdeného.

16. Na základe uvedených skutočností žalovaný skonštatoval, že npráp. D. Y. nevykonával dozor na 25 m strelnici nad odsúdenými tak, ako to tvrdí vo svojom odvolaní majú za to, že z vykonaných dôkazov je možné vyvodiť záver, že menovaný nevykonával eskortu v intenciách ustanovenia § 49 ods. 4 zákona č. 4/2011 Z. z., nedodržel ani zákaz ustanovený v § 93 písm. b) RMS č. 2/2014 a konal aj v rozpore s

ustanovením § 49 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z., čím sa dopustil hrubého porušenia služobnej prísahy a služobných povinností, nakoľko následkom tohto jeho konania bol útek odsúdeného H., keď mu nielenže nezabránil úteku, ale ho ani nezaznamenal.

17. Žalovaný súčasne poukázal na to, že konanie odvolateľa malo vysoko negatívny vplyv na ostatných príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže i na verejnú mienku, čo má za následok poškodzovanie dobrého mena Zboru väzenskej a justičnej stráže v očiach verejnosti a aj preto jeho konanie bolo zvlášť hrubým porušením služobnej povinnosti plniť svedomito úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený a jeho ponechanie v služobnom pomere by preto bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, pričom odvolateľ si musel byť vedomý dôsledkov svojho konania a v tomto smere nekonal čestne, statočne a disciplinovane, čím porušil služobnú prísahu.

II. Rozsah žaloby a žalobné body

18. Včas podanou správnu žalobou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo : GR ZVJS-418-10/14-2018 z 29. augusta 2018 navrhujúc správne súdu zrušenie aj prvostupňového rozhodnutia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov zo dňa 10.06.2016 s tým, že správny súd má sám správne konanie zastaviť podľa § 198 SSP alebo podľa § 191 ods. 4 SSP vec vrátiť riaditeľovi Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súčasne si uplatnil náhradu trov konania.

19. Žalobca na úvod správnej žaloby opísal vývoj správneho konania, konkrétne, že dňa 02.06.2016 došlo v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov k mimoriadnej udalosti, k nedovolenému vzdialeniu sa odsúdeného U. H. „z pracoviska s dozorom“ na strelnici - objekt v nestráženej časti ústavu, ktorá skutočnosť vyvolala neskutočný mediálny tlak, verejnosť odsudzovala následok a to, že obzvlášť nebezpečný odsúdený zaradený do stredného stupňa stráženia, očakávajúci ďalšie odsúdenie a navýšenie trestu za ozbrojenú lúpež utiekol z najstráženejšej väznice na Slovensku a pohyboval sa na slobode niekoľko mesiacov. Ďalej poukázal na vydanie personálneho rozkazu zo dňa 10.06.2016 pod č. 184, ktorým bol v zmysle § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. prepustený zo služobného pomeru a dôvody personálneho rozkazu. Poukázal ďalej na dôvody odvolania proti personálnemu rozkazu majúci za to, že rozhodujúcimi skutočnosťami pre zrušenie nezákonného a nespravodlivého personálneho rozkazu bola Smernica pre činnosť príslušníkov ZVJS zabezpečujúcich čistenie a údržbu príľahlých priestorov okolia ústavu a objektov v okolí ústavu, ktoré sú v jeho správe zo dňa 03.04.2014, v ktorej o permanentnej prítomnosti na vonkajšom rohu strelnice so štrkovou cestou nebolo zmienky a odkaz na túto Smernicu označil za zavádzajúce. Mal za to, že pri výkone dozoru v nestráženej časti ústavu neboli vytvorené podmienky na to, aby trojčlenná eskorta doprevádzajúca nebezpečných odsúdených spolu s odsúdenými tzv. voľnopohybármi pri pohybe logistov a kontrolných orgánov mohla zabrániť úteku odsúdeného.

20. Ďalej žalobca opísal priebeh predchádzajúceho odvolacieho konania a samotné konanie pred správnym súdom, výsledkom ktorého bolo zrušenie predchádzajúceho rozhodnutia žalovaného z 29. septembra 2016. Žalobca poukázal na to, že vylúčenie veci týkajúcej sa K. U. a C. D. na samostatné konanie malo za následok sťaženie zistenia skutočného stavu veci a posunulo preskúmanie postupu štatutárnych správnych orgánov a ich rozhodnutie do značne formálnej polohy, súd sa uspokojil vykonaním listinných dôkazov a dokonca čítaním výpovede odsúdeného H. z prípravného konania jeho trestného stíhania pre marenie výkonu úradného rozhodnutia.

21. Žalobca tvrdil, že v danom prípade nešlo o režim stráženého pracoviska „najstráženejšej väznice SR“ a teda nešlo o mimoriadnu udalosť takej závažnosti, ako ju vnímali neinformované médiá podporené neodborným politicky motivovaným vyjadrením ministerky spravodlivosti SR, ktorá spolu s generálnym riaditeľom ZVJS a riaditeľom ÚVTOS a ÚVV Leopoldov „tlačili“ na trestné stíhanie najnižšie postavených porušovateľov zákona. V tejto súvislosti dodal, že odmietnuté trestné stíhanie síce zostalo mimo pozornosti médií a nadriadených nespravodlivo prepustených príslušníkov, ale svedčalo o tom, že sa nedopustili porušenia pravidiel strážnej služby, pričom by sa tak nestalo, ak by došlo k zvlášť hrubému porušeniu dozornej alebo strážnej služby, ktorú stále vedenie ZVJS pripisuje prepusteným príslušníkom.

22. Žalobca ďalej poukázal na to, že správny súd (v predchádzajúcom konaní) v podstate vo všetkých troch samostatných konaniach odmietol zistenie skutočného stavu veci, ohľadom individuálneho

zavinenia na následku, odmietol, že správny orgán pripísal na ľarchu všetkých členov eskorty to, že H. sa vzdialil z pracoviska. Mal za to, že v jeho prípade, ako aj prípade C. D. mal byť zrušený personálny rozkaz a konanie malo byť zastavené alebo vec vrátená riaditeľovi ÚVTOS a ÚVV Leopoldov na nové konanie a rozhodnutie, avšak správny súd personálny rozkaz nezrušil, zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného, pričom neodôvodnil prečo prikázal odvolaciemu správne mu orgánu rozhodnúť, nevysvetlil prečo nebol zrušený aj predchádzajúci personálny rozkaz. V súvislosti s prechádzajúcim rozsudkom správneho súdu žalobca tiež namietal, že správny súd nevyužil vykonanie dôkazov, či konfrontácie, aby bol zistený skutkový stav v zmysle § 119 SSP. Tiež namietal, že správny súd mal zrozumiteľnejšie a inštruktívnejšie urobiť prognózu postupu, pretože napríklad na úpravu dôvodov, ktoré zakladajú dôvod prepustenia príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru je potrebné naplnenie pojmu zvlášť hrubým spôsobom podľa Nariadenia ministra vnútra SR zo dňa 12.03.2008 o niektorých konaniach, ktoré zakladajú dôvod prepustenia príslušníka PZ zo služobného pomeru.

23. Ďalej dôvodil, že aj keby niekoľko minút nesledoval a nekryl napríklad K. U. pri otváraní brány pri príchode logistov je úplne jednoznačné, že práve v tom čase by H. (inak než cez zamknutú bránu) preskočil do veľkej strelnice a mohol by sa premiestniť na roh strelnice na voľné priestranstvo mimo strelnicu, lebo H. bol pár sekúnd bez dozoru. V danom prípade však, podľa názoru žalobcu nebolo možné uvažovať o hrubom porušení povinnosti ani prisahy.

24. Žalobca následne poukázal na to, že po vrátení veci žalovanému nedošlo k pochopeniu obsahu všetkých troch rozhodnutí správneho súdu majúca za to, že správny súd ponúkol žalovanému vec kulantne, s noblesou a zákonne a spravodlivo rozhodnúť tak, že zruší personálne rozkazy a potrestá členov eskorty zrážkami z platu a preto nepodal proti rozsudku správneho súdu kasačnú sťažnosť doplniac, že uvedené sa ukázalo ako procesná chyba a vynútilo si aktivity pre budúci procesný útok v rámci tejto žaloby.

25. Namietal, že žalovaný napadnutým rozhodnutím potvrdil personálny rozkaz riaditeľa ÚVTOS a ÚVV Leopoldov a to napriek tomu, že nie je ustálený stav a individuálne porušenie predpisu členmi eskorty, nie je určené kadiaľ prešiel H. z malej strelnice do veľkej, kde sa dostal na cestu, na ktorej podľa veliteľov mal byť postavený jeden z troch členov eskorty, pričom postavený člen eskorty mimo strelnice bol vyradený zo zaistenia ostatnými členmi eskorty, čo je porušenie závažnejšie, pretože ozbrojení príslušníci v dave odsúdených boli bezprostredne ohrození na živote a zdraví. Žalobca ďalej namietal, že žalovaný nereagoval na neexistenciu rozkazu ani na vyjadrenia, že jeden strážny musel na ceste mimo strelnice strážiť 8,5 hodiny, nereagoval na to, že ak v máji pri kontrole nepovedal riaditeľ „pokiaľ vám neutečie“, už smernicu meniť nemôže, tým skôr, že žiadna neexistuje.

26. Žalobca poukázal na to, že dodatočné obsadenie cesty síce nebolo rozkazom, ale bolo zaužívané aj prepustenými príslušníkmi ZVJS velenými do eskorty s tým, že strážny na ceste mohol sledovať jedinú únikovú cestu a nevyhnutne by zaregistroval, že odsúdený H. preskočil plot a dostal sa na cestu, na ktorej bol umiestnený strážny zdôrazniac, že strážny však nemohol obsadiť stanovište skôr, ako až po tom, čo na pracovisku boli sústredení „všetci aktívni“ denne zmeny.

27. Namietal tiež, že v danom prípade nie sú dané materiálne podmienky skončenia služobného pomeru trvajúca na tom, že nie je splnená podmienka zvlášť hrubého porušenia a ani podmienka záujmu na zotrvaní v Zbore. Tiež mal za to, že od udalosti uplynuli viac ako 2 roky a preto je postih za nastúpenie do eskorty a ohrozenie života a zdravia premlčaný doplniac, že nie je ustálený skutok ako taký.

28. Žalobca sa domáhal doplnenia dokazovania po spojení oboch vecí vylúchom gen. Ing. I. V. a plk. Ing. I. R. a odsúdeného U. H. s tým, že dodatočne oznámi svedkov pred určením pojednávania.

29. Z obsahu správnej žaloby vyplýva, že žalobca nepožiadaval o nariadenie pojednávania podľa § 182 ods. 1 písm. g) SSP.

III. Vyjadrenie žalovaného, replika žalobcu, duplika žalovaného

30. Žalovaný navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Podľa jeho názoru napadnuté rozhodnutie je ako po vecnej, tak aj po právnej stránke správne. K argumentácii žalobcu uviedol, že v jej rámci sú právne relevantné skutočnosti obsiahnuté len sporadicky. Zdôraznil, že zmyslom daného konania bolo

posúdenie, či žalobca porušil svoje služobné povinnosti, ktoré zakladali jeho disciplinárnu zodpovednosť a či boli tieto porušenia tak závažné, aby mali za následok prepustenie zo služobného pomeru príslušníka zboru, pričom toto pochybenie podľa jeho názoru nastalo.

31. Poukázal ďalej na to, že z hľadiska napadnutého rozhodnutia a posúdenia porušenia závažnosti konania žalobcu je bezpredmetné, či odsúdený H. vykonával alebo nevykonával stavebné práce a či bol umiestnený na pracovisko oprávnene doplniac, že žalobcov subjektívny názor na vhodnosť umiestnenia nemôže byť v konaní braný do úvahy a to hlavne z dôvodu existencie komplexnejších a odbornejších mechanizmov na riešenie týchto otázok ako napr. činnosť umiestňovacej komisie podľa § 3 RGR č. 28/2015.

32. Žalovaný ďalej poukázal na § 4 RMS č. 2/2014 (Rozkaz ministra spravodlivosti č. 2 z roku 2014 o zabezpečovaní ochrany Zborom väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov) s tým, že žalobca nemal dôvod na poľavenie resp. na upustenie od riadneho plnenia služobných povinností vo výkone štátnej služby. Žalovaný za zjavný manéver na odlákavie pozornosti od podstaty problému označil žalobcove špekulácie o charaktere pracoviska, ktoré malo byť dokonca „čiernou stavbou“ alebo „čiernym pracoviskom“ a o nebezpečnosti odsúdených na danom pracovisku čím, podľa jeho názoru, chce navodiť rozmer tohto pracoviska, na ktorom vládne neustále nebezpečenstvo, neistota a strach. V tejto súvislosti poukázal na to, že nikdy pred útekem odsúdeného H. a ani nikdy po ňom nenastala situácia, kedy by príslušníci zboru museli čo i len náznakom riešiť konanie zo strany odsúdených, ktoré by malo povahu útoku.

33. K názorom žalobcu vo vzťahu k počtu príslušníkov, ktorí mali zabezpečovať dozor a ochranu pracoviska a k spôsobom akým mali byť vymedzené strážne perimetre žalovaný uviedol, že pri strážení osôb, ktoré boli proti svojej vôli zbavené slobody je vždy prítomná istá miera rizika, ktorá nikdy nebude nulová, pričom úlohou nadriadených je jej minimalizácia na najnižšiu mieru a to formami poskytnutia metodologickej a materiálnej podpory s tým, že príslušníci, ako základná jednotka tohto systému, musia prispieť svojou mierou činnosti a zodpovednosti dodajúc, že v danom prípade je viac ako zjavné, že keby si žalobca na tomto pracovisku plnil svoje povinnosti riadne, zabránil by úteku odsúdeného aj bez zvýšeného počtu strážnych alebo dodatočných strážnych stanovišť, na ktoré sa v žalobe odvoláva.

34. K námietke žalobcu, že sa nedopustil porušenia alebo zanedbania svojich služobných povinností uviedol, že žalobca porušil minimálne ustanovenia § 48 ods. 3 písm. a) a h) zákona č. 73/1998 Z. z., ustanovenie § 49 ods. 2 zákona č. 4/2001 Z. z. a ustanovenie § 4 písm. d) RMS č. 2/2014 a to tým, že v rozpore so svojimi služobnými povinnosťami nevykonával dozor nad odsúdeným H., pričom toto konanie je zrejme z konkrétnych dôkazov, ktorými je výpoveď odsúdeného H., v ktorej uvádza, že na svoj útek využil nepozornosť, resp. neprítomnosť všetkých troch príslušníkov prítomných na pracovisku okamžite po príchode, ktorí de facto v tom čase nevykonávali dozor, pretože sa nachádzali mimo vizuálneho kontaktu s odsúdenými; ďalej, že keby žalobca vykonával riadne svoje povinnosti (teda vykonával dozor buď v priestore pred brámkou do objektu strelnice alebo priamo na 25 m strelnici, musel by vzhľadom na situačné riešenie objektu a terén spozorovať moment úteku alebo vzdiaľovanie sa odsúdeného H.; časový odstup medzi 7:30 h (príchod na strelnicu a čas, kedy podľa výpovede odsúdeného malo dôjsť k úteku) a 7:48 h (ohlásenie úteku odsúdeného H. a čas, v blízkosti ktorého malo podľa tvrdení žalobcu a ostatných príslušníkov dôjsť k úteku) je natoľko výrazný, že jestvuje dôvodné podozrenie, že žalobca s ďalšími príslušníkmi zistil útek odsúdeného H. až po 18 minútach a za absurdné konštatovanie označil tvrdenie, že útek nastal v 2 až 3 sekundovom okamihu, kedy bol prerušený dozor nad odsúdeným H. z dôvodu sprievodných činností dozoru. Podľa názoru žalovaného uvedené dôkazy jednoznačne preukazujú hrubé porušenie povinností príslušníka zboru, ktorého hlavnou úlohou je vykonávať štátnu službu v oblasti väznenstva a pri práci s odsúdenými dozeráť na to, aby nebol narušený účel väzby a trestu odňatia slobody. Žalovaný tiež poukázal na to, že žalobca (vo vyjadrení žalovaný zrejme omylom uviedol „žalovaný“ namiesto „žalobca“) počas celého konania nikdy neprejavil žiadnu sebareflexiu a obvinil zo zlyhania takmer všetkých svojich nadriadených, vedúcich zmeny počnúc a ministrom spravodlivosti končiac.

35. K Nariadeniu ministra vnútra SR z 12. marca 2008 žalovaný uviedol, že toto nariadenie je vytvorené pre iný bezpečnostný zbor, ktorého žalobca nebol príslušníkom a toto zároveň uvádza demonštratívny výpočet prípadov, v ktorých nie je možné ponechať príslušníka v služobnom pomere. Preto toto nariadenie nie je relevantné a nemôže byť mierkou správnosti jeho rozhodnutia.

36. K neskúmaniu príčinnej súvislosti medzi porušením povinností nadriadených žalobcu a nevytvorením podmienok pre sústavný, nepretržitý a stály dohľad a stály dozor nad všetkými odsúdenými nachádzajúcimi sa v členitom teréne a priestore žalovaný uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalobca zlyhal pri plnení služobnej povinnosti, čoho následkom bola závažná mimoriadna udalosť. Podľa názoru žalovaného, žalobca mal v danom prípade podmienky na riadny a nerušený výkon štátnej služby, pričom opak začal tvrdiť až po danej udalosti, bol riadne vyzbrojený a disponoval potrebnými teoretickými znalosťami a praktickými skúsenosťami.

37. K návrhom na doplnenie dokazovania žalovaný uviedol, že s týmito nesúhlasí, nakoľko doteraz vykonané úkony svedčia o dostatočne zistenom skutočnom stave a predmetné výsluchy považuje za zbytočne zaťažujúce. Vo vzťahu k návrhu na spojenie vecí týkajúcej sa C. D. uviedol, že s týmto návrhom nesúhlasí, a to z dôvodu potreby individuálneho posúdenia prípadu.

38. Záverom žalovaný uviedol, že k ostatným tvrdeniam žalobcu sa nepovažuje za potrebné vyjadrovať, nakoľko sa buď jedná o fakty, ktoré nemali alebo nemajú vplyv na rozhodnutie samotné alebo ide o subjektívne špekulatívne názory, ktoré nemajú hlbší právny význam.

39. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe nepožiadala správny súd o nariadenie pojednávania, napriek poučeniu podľa § 105 ods. 2 písm. a) SSP (č.l. 87).

40. Žalobca v replike uviedol, že sa z doručeného vyjadrenia žalovaného nedozvedel, aká je jeho miera zodpovednosti na vzniku mimoriadnej udalosti vyvolanej odsúdeným, ktorý bol zaraďovacou komisiou zaradený na pracovisko s dozorom, resp. voľným pohybom dodajúc, že je relevantné poukazovanie aj na mieru zodpovednosti iných príslušníkov ZVJS. Vo vzťahu k výpovedi odsúdeného H. poukázal na to, že jeho výpoveď postráda procesnú silu dodajúc, že vôbec neoznačil „strážneho“, ktorého nepozornosť využil. S poukazom na to, že na niekoľko sekúnd niektorý z členov eskorty spustili H. z očí, odmietol tvrdenie žalovaného, že došlo v jeho prípade k zvlášť hrubému porušeniu povinností a tiež, že jeho zotrvanie v zbore je na škodu zboru. Záverom zopakoval, že porušenie služobných povinností členov eskorty vidí v tom, že opakovane do služby nastúpili a tým ohrozili život a zdravie sebe a ostatným členom eskorty, pretože nemali reálnu možnosť chrániť seba a už vôbec nie druhého člena eskorty. Preto rozhodnutie žalovaného označil za nezákonné a porušujúce práva na spravodlivý proces a spravodlivé rozhodnutie.

41. Žalovaný dupliku nepodal. Replika žalobcu mu bola doručená elektronicky dňa 23. mája 2019.

IV. Relevantná práva úprava

42. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

43. Podľa § 5 ods. 2 SSP, konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania.

44. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

45. Podľa § 119 SSP, správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, ak tento zákon neustanovuje inak. Správny súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia alebo na rozhodnutie vo veci.

46. Podľa § 134 ods. 1 SSP, správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

47. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

48. Podľa § 195 písm. a), b) a e) SSP správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak

- a) zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci alebo skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu,
- b) ide o skúmanie otázky zániku zodpovednosti za priestupok, uplynutia prekluzívnej lehoty alebo premlčacej lehoty, v ktorej bolo možné vyvodiť zodpovednosť za iný správny delikt alebo za iné podobné protiprávne konanie,
- e) ide o skúmanie, či uložený druh sankcie a jej výška nevybočili z rozsahu správnej úvahy orgánu verejnej správy.

49. Podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z., policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

50. Podľa § 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z., o prepustení policajta z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. d) až g) možno rozhodnúť len do šiestich mesiacov odo dňa, keď nadriadený zistil dôvod prepustenia, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď tento dôvod vznikol; v týchto lehotách sa musí rozhodnutie o prepustení policajtovi aj doručiť.

51. Podľa § 194 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z., ak bol policajt prepustený z dôvodov uvedených v § 192 ods. 1 písm. c) až g), možno skončiť služobný pomer dňom doručenia rozhodnutia o prepustení.

52. Podľa § 225 ods. 2 písm. c) zákona č. 73/1998 Z. z., služobný úrad vopred prerokuje s príslušným odborovým orgánom návrh na prepustenie policajta zo služobného pomeru z dôvodu organizačných zmien alebo pre zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti.

53. Podľa § 243 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni.

54. Podľa § 48 ods. 3 písm. a) až c) a g) zákona č. 73/1998 Z. z. policajt je povinný,

- a) plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený,
- b) vykonávať štátnu službu osobne, riadne a včas,
- c) oznámiť bezprostredne nadriadenému poruchy a nedostatky, ktoré ohrozujú alebo sťažujú výkon štátnej služby, a hroziacu škodu,

g) v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor.

55. Podľa § 48 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z., ak sa policajt domnieva, že rozkaz, nariadenie, príkaz alebo pokyn jeho nadriadeného je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, je povinný na to nadriadeného upozorniť. Ak nadriadený trvá na splnení rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu, musí ho policajtovi písomne potvrdiť a policajt je povinný ho splniť. Písomné potvrdenie sa nevyžaduje, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania. Policajt je povinný odoprieť splnenie rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu nadriadeného, ak by jeho splnením spáchal trestný čin; túto skutočnosť oznámi bezodkladne vyššiemu nadriadenému.

56. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 4/2001 Z. z. pri výkone služby je príslušník zboru povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osoby i svoju vlastnú a nepripustiť, aby v súvislosti s výkonom služby vznikla osobe bezdôvodná ujma a aby prípadný zásah do jej práv a slobôd prekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného výkonom služby.

57. Podľa § 49 ods. 1 zákona č. 4/2001 Z. z. ochranou sa na účely tohto zákona rozumie súhrn opatrení, ktorých cieľom je zaistiť bezpečnosť objektov a predchádzať alebo zamedziť narúšaniu ustanoveného poriadku v nich. Ochrana zahŕňa stráženie a obranu.

58. Podľa § 49 ods. 2 zákona č. 4/2001 Z. z. strážením sa na účely tohto zákona rozumie súhrn služobných činností realizovaných príslušníkmi zboru s využitím určených prostriedkov a ustanovených postupov zameraných na ochranu určených objektov a na kontrolu pohybu alebo činnosti obvinených, odsúdených a osôb umiestnených v detenčnom ústave s cieľom zabrániť ich úteku.

59. Podľa § 49 ods. 4 zákona č. 4/2001 Z. z., eskortou sa na účely tohto zákona rozumie sprevádzanie a stráženie obvineného alebo odsúdeného spravidla ozbrojeným príslušníkom zboru s cieľom zabrániť ich úteku.

60. Podľa § 49 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z., dozorom nad obvineným alebo odsúdeným sa na účely tohto zákona rozumie súhrn služobných činností príslušníka zboru, pri ktorých sa vykonáva stála kontrola pohybu alebo činnosti obvineného alebo odsúdeného.

61. Podľa Čl. 1 Smernice pre činnosť príslušníkov ZVJS zabezpečujúcich čistenie a údržbu príľahlých priestorov okolia ústavu a objektov v okolí ústavu, ktoré sú v jeho správe číslo : ÚVTOS a ÚVV-26-27/22-2014 zo dňa 03.04.2014 (ďalej len ako „Smernica“) pracovisko čistenie a údržba príľahlých priestorov okolia ústavu a objektov v okolí ústavu, ktoré sú v jeho správe je nestrážené pracovisko s dozorom mimo ústavu. Jedná sa o pracovisko so sezónnym charakterom prác. Prácu na uvedenom pracovisku vykonávajú odsúdení zaradení na výkon prác pre sústav bezplatne v rozsahu najviac štyri hodiny denne. Pracovisko je zriadené v okolí celého vonkajšieho ohradného múru ústavu, vrátane príľahlého priestoru pred administratívnou budovou, areálu tenisového kurtu, časti železničného koľajiska, ktoré spravuje ústav, v priestore bývalého ÚAO, objektu č. 17 - Strelnica, objektu č. 26 - ČOV, objektu č. 39 - Kultúrny dom.

62. Podľa Čl. 2 ods. 1 písm. c) Smernice (Osobitné povinnosti veliteľa eskorty pri výkone dozorovej služby na pracovisku čistenie okolia ústavu) pred odchodom na pracovisko - v prípade, ak je eskorta zložená z viacerých členov, vykoná rozdelenie eskorty.

V. Konanie na správnom súde, rozhodnutie správneho súdu

63. Krajský súd v Trnave, ako súd správny, po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného orgánu verejnej správy, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako i priebeh administratívneho konania predchádzajúceho jeho vydaniu, vychádzajúc zo stavu, ktorý existoval v čase právoplatnosti rozhodnutia (§ 135 ods. 1 SSP), viazaný rozsahom a dôvodmi správnej žaloby (§ 134 ods. 1 SSP), keď účastníci konania nepožiadali o nariadenie pojednávania a správny súd nepovažoval nariadenie pojednávania za potrebné, postupom podľa § 107 ods. 2 SSP v spojení s § 137 ods. 4 SSP vec prejednal bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na webovom sídle súdu a dospel k záveru, že správna žaloba je nedôvodná.

64. Správny súd uznesením č. k. 14S/92/2018-88 zo dňa 29.03.2019 návrh žalobcu na spojenie vecí vedených pod sp. zn. 14S/91/2018 a 14S/91/2018 na spoločné konanie zamietol.

65. Z dôvodu zistenia chyby v písaní napadnutého rozhodnutia, konkrétne pokiaľ ide o dátum vydania rozhodnutia, keď žalovaný uviedol dátum 29. septembra 2016 s tým, že žalobca uvedenú skutočnosť v správnej žalobe nenamietal, správny súd vyzval žalovaného, aby uvedenú nesprávnosť opravil. Žalovaný dňa 31.10.2019 elektronicky doručil správne súdu opravu zrejmej nesprávnosti s tým, že dátum vydania napadnutého rozhodnutia je 29. augusta 2018 (rovnaký dátum uviedol aj žalobca v správnej žalobe), pričom nenamietal, že na napadnutom rozhodnutí je uvedený nesprávny dátum jeho vydania.

66. Na úvod je potrebné uviesť, že správny súd posudzoval dôvodnosť správnej žaloby po prechádzajúcom zrušení rozhodnutia žalovaného č. GR ZVJS-3-5-5/14-2016 zo dňa 29.09.2016,

príčom úlohou žalovaného bolo v ďalšom konaní vyhodnotiť mieru zodpovednosti žalobcu na vzniku mimoriadnej udalosti u každého člena eskorty individuálne, konkrétne mal žalovaný ustáliť, aké pokyny dostal žalobca od veliteľa eskorty, či ich dôsledne splnil a následne mal vyhodnotiť, či konanie alebo nekonanie žalobcu možno dôvodne označiť za hrubé porušenie služobnej prísahy alebo služobných povinností s následkom prepustenia žalobcu zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z.

67. V danom prípade bolo úlohou správneho súdu posúdiť, v rámci uplatnených žalobných bodov, či boli splnené zákonné podmienky na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže. Z obsahu podanej žaloby vyplýva, že žalobca namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu, vzniesol námietku premlčania skutku, nakoľko od udalosti uplynuli viac ako 2 roky a tvrdením, že neboli splnené materiálne podmienky na prepustenie zo služobného pomeru v podstate namietal nesprávne právne posúdenie veci. V tejto súvislosti správny súd dodáva, že konanie o prepustenie zo služobného pomeru pre porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. je svojou povahou sankčným disciplinárnym konaním a prepustenie zo služobného pomeru je v materiálnom zmysle administratívnym trestom (pozri bližšie rozsudok NS SR sp. zn. 2Sžo/77/2014 zo dňa 29.06.2016). Z uvedeného dôvodu preto prichádzala do úvahy aplikácia ustanovení týkajúcich sa správnej žaloby vo veciach správneho trestania, konkrétne ustanovenia § 195 ods. 1 písm. a), b) a e) Správneho súdneho poriadku, v zmysle ktorého správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi správnej žaloby. Žalobca však uvedené dôvody uviedol v správnej žalobe a preto správny súd nemal dôvod na aplikáciu ustanovenia § 195 a § 196 Správneho súdneho poriadku.

68. Z obsahu administratívneho spisu mal správny súd preukázané, že na základe denného rozkazu riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov číslo : ÚVTOS a ÚVV-1-154/22-2016 zo dňa 1. júna 2016 - Rozpis služieb na deň 2.6.2016 bol na údržbu strelnice v čase od 07,00 h - 15,30 h určený ako veliteľ eskorty práp. U. a členovia eskorty práp. D. a práp. Y. + pes. Časť A denného rozkazu týkajúca sa oddelenia ochrany vypracoval kpt. Mgr. I. Y. a mjr. Mgr. I. R., vedúci oddelenia ochrany. Denný rozkaz bol podpísaný zástupcom riaditeľa ústavu pre služobné veci Mgr. M. S., ktorý zastupoval riaditeľa ústavu počas jeho neprítomnosti.

69. V konaní nebolo sporné, že dňa 2. júna 2016 sa z pracoviska s dozorom - strelnica, ako objekt v nestráženej časti ústavu, nedovolené vzdialil odsúdený U. H.. Z dôvodu vzniku tejto mimoriadnej udalosti zriadil dňa 06.06.2016 generálny riaditeľ ZVJS komisiu na prešetrenie príčin a okolností, ktoré viedli k vzniku mimoriadnej udalosti. Dňa 6. júna 2016 bola vypracovaná správa, z obsahu ktorej vyplýva, že boli vykonané pohovory s členmi eskorty, so zástupcom vedúceho oddelenia ochrany kpt. Mgr. I. Y. a vedúcim oddelenia ochrany mjr. Mgr. I. R., bola vykonaná analýza kamerového záznamu, z ktorého vyplýva, že k vzdialeniu odsúdeného U. H. z. č. 1550842 z nestráženého pracoviska s dozorom mimo ústav došlo pravdepodobne orientačne v čase cca od 07.42 h do 07.55h, bola vykonaná kontrola karty odsúdeného vedená v aplikácii VVVT. Zo záverov správy vyplýva, že primárnou príčinou vzniku mimoriadnej udalosti bolo porušenie predpisov a pravidiel dozornej služby upravenej zákonom č. 4/2001 Z. z.

70. Správny súd mal ďalej preukázané, že dňa 9. júna 2016 bol predložený návrh na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z., pričom dôvodom bolo nedodržanie zásad vykonávania dozoru podľa § 49 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z. členmi eskorty, konkrétne členovia eskorty nevykonávali stálu kontrolu pohybu alebo činnosti odsúdených na pracovisku a nezabezpečili permanentnú prítomnosť príslušníka eskorty na vonkajšom rohu strelnice so štrkovou cestou na zabezpečenie únikovej cesty z pracoviska, čo viedlo dňa 2. júna 2016 k vzniku mimoriadnej udalosti - nedovolené vzdialenie sa odsúdeného U. H.. Z návrhu na prepustenie zo služobného pomeru zo dňa 10.06.2016 je preukázané splnenie zákonných podmienok ustanovených v § 193 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. (možnosť žalobcu navrhovať dôkazy, obhajovať sa, vyjadriť sa k návrhu na prepustenie), § 225 ods. 2 písm. c) citovaného zákona (stanovisko príslušného odborového zväzu) a rovnako je preukázané, že bola dodržaná subjektívna aj objektívna lehota na vydanie rozhodnutia o prepustení žalobcu zo služobného pomeru podľa § 193 ods. 5 tohto zákona.

71. Pokiaľ ide o ďalší priebeh administratívneho konania vrátane vydaného personálneho rozkazu č. 184 zo dňa 10.06.2016 a napadnutého rozhodnutia žalovaného, správny súd v podrobnostiach odkazuje na body 1 až 17 tohto rozsudku.

72. Správny súd, pred posudzovaním dôvodnosti žalobných námietok, poukazuje na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžo/9/2015 zo dňa 4.11.2015, ktorý sa venoval práve povahe štátnej služby príslušníkov zboru, nárokom kladeným na jej výkon a dôsledkom porušenia povinností. Najvyšší súd SR v danom rozhodnutí uviedol, že : „...služobný pomer príslušníka zboru je inštitútom verejného práva. Právna povaha služobného pomeru príslušníka zboru vyplýva zo zvláštnej povahy zamestnávateľa príslušníka, ktorým je štát ako primárny nositeľ verejnej moci. Každý príslušník zboru má väčšiu zodpovednosť za svoje konanie a svojím povolaním a profesiou má svojím chovaním byť vzorom ostatným občanom, z čoho vyplýva aj jeho postavenie v spoločnosti. Preto sú na činnosť príslušníka zboru kladené vyššie nároky a to nielen počas priameho výkonu štátnej služby, ale aj mimo nej. Zákon č. 73/1998 Z. z. poskytol vybraným skupinám štátnym zamestnancov a v nadväznosti na nich aj ich rodinným príslušníkom lepšie sociálne zabezpečenie a vyššie spoločenské postavenie, ako má väčšia časť pracovníkov a zamestnancov, ktorých pracovný režim upravuje Zákonník práce, resp. iné právne predpisy. Preto treba považovať za prirodzené, že na druhej strane kladie zákon vyššie podmienky profesionálneho a morálneho charakteru pre výkon služby, ktorých porušenie nekompromisne sankcionuje. To v konečnom dôsledku znamená, že zákon vyžaduje striktné dodržiavanie svojich ustanovení prísnejšie, ako iné zákony.“

73. Z obsahu žaloby vyplýva, že priestor, z ktorého sa odsúdený nedovolené vzdialil považoval za dočasné strážne stanovište. Tento priestor má však v súlade s Čl. 1 Smernice povahu nestráženeho pracoviska mimo ústav, ktorého režim je upravený Smernicou pre činnosť príslušníkov ZVJS zabezpečujúcich čistenie a údržbu príľahlých priestorov okolia ústavu a objektov v okolí ústavu, ktoré sú v jeho správe číslo : ÚVTOS a ÚVV-26-27/22-2014 zo dňa 03.04.2014. Preto povinnosti žalobcu ako člena eskorty bolo potrebné posudzovať podľa zákona č. 73/1998 Z. z., zákona č. 4/2001 Z. z., citovanej Smernice a pokynov veliteľa eskorty.

74. Ako vyplýva, z odvolania žalobcu proti personálnemu rozkazu, jeho vyjadrenia na pojednávaní konanom dňa 17. apríla 2018, kde uviedol, že sa nachádzal medzi altánkom a vchodovou bránou (plechovými dverami) do malej strelnice, tak ako mu určil veliteľ eskorty, vyjadrenia veliteľa eskorty zo dňa 06.06.2016, ktorý uviedol, že „psovoda zavolať ku dverám malej strelnice, aby mohol ísť otvoriť bránku do areálu strelnice“, tiež uviedol, že „Y. stál niekde pri vchode na malú strelnicu alebo pri altánku“, možno ustáliť, že miesto výkonu dozoru bolo pre žalobcu určené medzi altánkom a vchodovou bránou do malej strelnice. Z odvolania žalobcu písm. c) tiež vyplýva zásadná skutočnosť a to, že veliteľ eskorty, práp. K. U. mu určil, do doby začatia prác odsúdenými na odborné práce a odsúdenými na pomocné práce na 25 m strelnici, miesto výkonu dozoru (so služobným psom) v priestore pred vchodom do 25 m strelnice pri otvorených dverách tak, aby mal 5 odsúdených pod stálou kontrolou, pričom v bode e) odvolania žalobca tvrdil, že veliteľ eskorty, keď prechádzal okolo neho, keď išiel vpuštiť elektrikárov, mu povedal, že „po vpuštení elektrikárov, pred začatím prác odsúdenými v skupine na odborné práce a odsúdenými na pomocné práce mi dá pokyn na presun na miesto dozoru pred areál strelnice, na vonkajší roh so štrkovou cestou.“ Žalovaný vo svojom rozhodnutí vychádzal z tvrdení žalobcu a veliteľa eskorty, že miesto výkonu dozoru žalobcu bolo určené medzi altánkom a plechovými dverami do malej strelnice, čo znamená, že žalobca mal stáť tak, aby mal výhľad na „plechové dvere“, teda z pohľadu vchodu do malej strelnice za altánkom.

75. Z hľadiska posúdenia, či žalobca vykonával dozor na určenom mieste je relevantná aj výpoveď odsúdeného H., ktorý potvrdil, že príslušník so psom, t.j. žalobca stál pred altánkom cca 5 m, oproti vstupnej bránke do areálu strelnice, následne išli odsúdení bez dozoru na malú strelnicu t.j. cez plechové dvere za altánkom a hneď po prejení cez plechové dvere odsúdený H. využil skutočnosť, že všetci traja príslušníci stáli pred altánkom a utiekol. Odsúdený H. na fotografiách, s ktorými sa právny zástupca žalobcu oboznámil, zobrazil, že všetci členovia eskorty stáli pred altánkom, teda smerom k vchodu do areálu strelnice. V danom prípade, však správny súd vyhodnocoval, či pred altánkom stál iba žalobca, pričom vo vzťahu k miestu, kde sa mal žalobca zdržovať, správny súd, s poukazom na tvrdenie veliteľa eskorty, ktorý uviedol, že žalobca bol „niekde pri altánku, psa mal odloženého pri altánku“, tvrdenie samotného žalobcu (06.06.2016), že „nešiel vôbec na malú strelnicu, ale zostal stáť hneď ako začína hranica altánku od vstupnej bránky do areálu strelnice“ uzatvára, pokiaľ by žalobca vykonával dozor

na mieste určenom veliteľom eskorty, konkrétne medzi altánkom, jeho časťou smerom k plechovým dverám do malej strelnice a plechovými dverami do malej strelnice a mal by pod stálym dohľadom odsúdených, vrátane odsúdených „brigádnikov“ privedených ppráp. C. D., ktorá povinnosť mu priamo vyplýva z ustanovenia § 49 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z. spozoroval by vzdialenie sa odsúdeného H.. V danom prípade je pre správny súd relevantná skutočnosť, že veliteľ eskorty až do začatia prác, tak ako tvrdí sám žalobca v odvolaní, mu nezmenil predtým určené miesto výkonu dozoru.

76. Pokiaľ žalobca namietal, že dosiaľ nie je ustálený skutkový stav vo vzťahu k miestu úteku odsúdeného H. a času jeho úteku, správny súd k uvedenému zdôrazňuje, že tieto skutočnosti nemôžu mať vplyv na dostatočne preukázanú skutočnosť, že žalobca nevykonával dôsledne dozor na určenom mieste, v dôsledku čoho nastala mimoriadna okolnosť. V danom prípade je nesporné, že odsúdený H. prišiel do areálu strelnice v druhej skupine odsúdených tzv. „brigádnikov“, pričom vypovedal, že utiekol hneď ako prišiel do areálu malej strelnice. Pokiaľ ide o určenie času, správny súd upozorňuje žalovaného, že podľa záznamov z kamery bol ustálený predpokladaný čas úteku odsúdeného H., pričom sám H. uviedol len predpokladaný čas príchodu do areálu strelnice. Preto skutočnosť, že sa čas príchodu odsúdeného H., ktorý vypovedal po viac ako dvoch rokoch od jeho úteku nezhoduje s tvrdením žalobcu o predpokladanom úteku žalobcu, nie je dôvodné vyhodnocovať ako zásadnú vo vzťahu k dôvodu prepustenia žalobcu zo služobného pomeru. Správny súd však v tejto súvislosti dodáva, že táto skutočnosť nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, pretože len na uvedenom časovom fakte nie je založené napadnuté rozhodnutie, ale toto vychádza z ďalších preukázaných skutočností, pričom zásadnou je porušenie ustanovenia § 49 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z.

77. V súvislosti s výkonom dozoru nad odsúdenými správny súd len dodáva, že samotnú skutočnosť, že odsúdení boli bez dozoru tvrdil v správnej žalobe aj sám žalobca, keď na strane 5 uviedol, že „pár sekúnd bol H. bez dozoru“. To znamená, že zo strany žalobcu nebola vykonávaná stála kontrola pohybu alebo činnosti odsúdeného.

78. Vychádzajúc z bodov 74 až 77 rozsudku správny súd zastal názor, že žalovaný náležite zistil skutkový stav a preto námietku žalobcu vyhodnotil za nedôvodnú. Na tomto mieste správny súd dodáva, že práve z dôvodu, že žalovaný vykonal rozsiahle dokazovanie nepovažoval už za potrebné doplniť dokazovanie výsluchom navrhnutých svedkov. Navyše žalobca správneho súdu ani neuviedol, aké skutočnosti mali byť navrhnutými výsluchmi preukázané.

79. Správny súd sa rovnako stotožňuje aj s tvrdením žalovaného, že žalobca vzhľadom na skutočnosť, že bol v rámci eskorty psovodom, bol povinný oznámiť veliteľovi eskorty, ako svojmu bezprostredne nadriadenému, že potrebuje pachovú stopu odsúdeného a preto bezprostredným neoznámením vzniku tejto mimoriadnej udalosti, ktorá nepochybne v danom prípade sťažila výkon jeho štátnej služby, porušil povinnosť ustanovenú v § 48 ods. 3 písm. c) zákona č. 73/1998 Z. z.

80. Žalobca v žalobe poukazoval aj na pochybenia žalovaného vo vzťahu k organizácii činnosti na nestráženom pracovisku s dozorom mimo ústav (Čl. 1 Smernice), konkrétne pokiaľ ide o počet členov eskorty vo vzťahu k počtu odsúdených, systému organizácie príchodov iných pracovníkov do tohto priestoru (napríklad elektrikárov, ako v danom prípade), vzájomného krytia členov eskorty, povinnosti zabezpečiť perimeter, podpisovania denného rozkazu číslo : ÚVTOS a ÚVV-1-154/22-2016 zo dňa 01.06.2016, zodpovednosti aj iných príslušníkov zboru. K uvedenej námietke správny súd uvádza, že žalobca nesignalizoval svojmu nadriadenému, že by podmienky na plnenie povinností, ktoré mu vyplývajú z už vyššie citovaných právnych predpisov, boli nevyhovujúce resp. ohrozujúce bezpečnosť nielen jeho, ale aj ostatných členov eskorty. Podľa ustanovenia § 48 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z., ak sa policajt (príslušník) domnieva, že rozkaz, príkaz alebo nariadenie je v rozpore so všeobecnou záväzným právnym predpisom, je povinný na to upozorniť svojho nadriadeného. Preto, pokiaľ sa žalobca domnieval, že splnením denného rozkazu poruší ustanovenie § 6 ods. 1 zákona č. 4/2001 Z. z., konkrétne, že by určeným zložením eskorty (3 členovia eskorty) vo vzťahu k počtu odsúdených (11 odsúdených) mohla vzniknúť, či už jeho osobe alebo inej osobe bezdôvodná ujma, bol povinný túto skutočnosť oznámiť svojmu nadriadenému. Splnenie tejto povinnosti nebolo v konaní preukázané, pričom ako aj sám tvrdil žalobca na toto pracovisko nebol velený, čo znamená, že situáciu resp. riziká výkonu služby mal poznať.

81. Žalobca bol zo služobného pomeru prepustený podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. z dôvodu, že porušil služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho zotrvanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Dôvodom prepustenia žalobcu podľa personálneho rozkazu bolo porušenie ustanovenia § 48 ods. 3 písm. a), f) a g) zákona č. 73/1998 Z. z., s tým, že žalobcovi bolo konkrétne v personálnom rozkaze vytknuté porušenie ustanovenia § 49 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z., t.j. nevykonávanie stáleho dozoru nad odsúdeným, následkom čoho bol vznik mimoriadnej udalosti - útek väzňa. Žalobca s dôvodmi prepustenia zo služobného pomeru nesúhlasil, majúť za to, že svoje povinnosti neporušil zvlášť hrubým spôsobom a rovnako mal za to, že nebola splnená druhá kumulatívna podmienka prepustenia a to, že by jeho zotrvanie v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Neprimeranosť uloženej „sankcie“ za porušenie povinností odôvodňoval aj vo vzťahu k doterajšiemu priebehu služobného pomeru, konkrétne, že bol 25 krát disciplinárne odmenený.

82. Posúdenie otázky závažnosti porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti je predmetom správneho uváženia žalovaného a správneho súdu neprislúcha, aby vlastnou úvahou nahrádzal diskrečné oprávnenie správneho orgánu v otázke naplnenia obsahu právne neurčitého pojmu „porušenie služobnej prísahy a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom“, pretože by tým vstúpil do právomoci orgánu exekutívy, ktorá mu neprináleží. Z ustanovenia § 27 ods. 2 SSP vyplýva, že pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava správny súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Správny súd neposudzuje účelnosť, hospodárnosť a vhodnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy (rozsudok NS SR sp. zn. 4Asan/28/2018 z 8. októbra 2019 bod 38 - týkajúci sa veliteľa eskorty).

83. V danom prípade mal správny súd obsahom administratívneho spisu preukázané, že žalobca, ako člen eskorty, nedodržel zásady vykonávania dozoru na mieste určenom veliteľom eskorty, v dôsledku čoho došlo k mimoriadnej udalosti - nedovolenému vzdialeniu sa odsúdeného. Dozorová služba predpokladá sústavnú kontrolu pohybu činnosti odsúdených na pracovisku, čo sa v danom prípade preukázateľne nestalo, čím sa vytvoril priestor aj na vzdialenie sa odsúdeného. Práve nedodržanie povinností súvisiacich s dozorom, konkrétne porušenie § 49 ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z. podľa názoru správneho súdu, vzhľadom na následok, ktorý porušením tejto povinnosti vznikol, obostojí vo vyhodnotení žalovaného ako porušenie povinnosti zvlášť hrubým spôsobom. Navyše žalovaný dôvodne vytkol žalobcovi, ako psovodovi, aj porušenie ustanovenia § 48 ods. 3 písm. c) zákona č. 73/1998 Z. z., keď si nespínil povinnosť oznámiť veliteľovi eskorty nedostatky, ktoré ohrozujú alebo sťažujú výkon štátnej služby. V danom prípade to bola potreba zabezpečiť pachovú stopu, pričom k tejto skutočnosti sa žalobca v správnej žalobe vôbec nevenoval.

84. Podľa názoru správneho súdu bola v prípade žalobcu splnená aj ďalšia zákonná podmienka na jeho prepustenie zo služobného pomeru, ktorá spočíva v tom, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, najmä záujmu na dôslednom dodržiavaní služobnej disciplíny a všeobecne záväzných právnych predpisov všetkými príslušníkmi ZVJS, na ich čestnosti a na upevňovaní dôvery občanov v tento zbor. Zákon č. 73/1998 Z. z. vyžaduje striktné dodržiavanie svojich ustanovení vo vzťahu k plneniu služobných povinností a predpokladá, že príslušník ZVJS v rámci svojho postavenia bude príkladne rešpektovať zákony a iné právne predpisy tak, ako sa k tomu zaviazal v služobnej prísaha a tiež, že si bude svedomite a zodpovedne plniť svoje služobné povinnosti. Správny súd sa stotožnil s právnym názorom žalovaného, že ponechanie sťažovateľa v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby vzhľadom na závažnosť jeho konania, ako aj jeho následok, ktorým bol útek odsúdeného. Jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo spôsobilé poškodiť vážnosť ZVJS ako ozbrojeného zboru a tiež naštříť dôveru občanov k zaisteniu ich bezpečnosti pred nedovoleným vzdialením sa odsúdených za tak závažné trestné činy, ako je v danom prípade trestný čin lúpeže. Správanie odsúdeného na úteku je nepredvídateľné a nepochybne predstavuje ohrozenie pre ostatných občanov, ktorí v dôsledku nedodržania riadneho výkonu dozorovej služby neboli chránení. Najmä vzhľadom na charakter ZVJS ako ozbrojenej zložky je konanie sťažovateľa vážnym porušením povinností stanovených citovaným zákonom. Je potrebné zdôrazniť, že každý príslušník ZVJS má väčšiu zodpovednosť za svoje konanie a svojím povolaním a profesiou má byť vzorom vo vzťahu k ostatným občanom (rozsudok NS SR sp. zn. 4Asan/28/2018 z 8. októbra 2019 bod 43). Na uvedenom závere nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že žalobca bol 25 krát disciplinárne odmenený.

85. Vo vzťahu k zákonnej úprave služobného pomeru, správny súd poukazuje aj na rozhodnutie R/40/2015, z ktorého vyplýva, že : „Zákonná úprava služobného pomeru príslušníkov ozbrojených zborov poskytuje príslušníkom v služobnom pomere nižšiu mieru ochrany než je to u zamestnancov v pracovnom pomere a kladie na nich vyššie nároky a požiadavky na čestnosť a rešpektovanie zákona.“

86. Vo vzťahu k námietke, ktorou žalobca poukazoval na to, že postih je premlčaný správny súd uvádza, že personálny rozkaz bol vydaný a žalobcovi doručený dňa 10.06.2016. Teda v jeho prípade bolo o prepustení rozhodnuté v rámci subjektívnej šesťmesačnej lehoty (k udalosti došlo 02.06.2016), v ktorej lehote bol aj personálny rozkaz žalobcovi doručený (§ 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z.). Správny súd súčasne považuje za potrebné upozorniť žalobcu na ustanovenie § 71 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého lehoty týkajúce sa zániku zodpovednosti neplynú počas konania pred správnym súdom.

87. Správny súd tiež upriamuje pozornosť žalobcu, že námietky, ktoré smerovali proti prechádzajúcemu rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14S/4/2017 z 25. apríla 2018 neposudzoval, nakoľko revíznou právomoc rozsudkov správnych súdov patrí výlučne kasačnému súdu.

88. Pokiaľ ide o vplyv skutočnosti, že trestné stíhanie vo vzťahu k členom eskorty bolo odmietnuté, na výsledok konania vo veci služobného pomeru, správny súd odkazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/37/2011 z 28. augusta 2012, v ktorom najvyšší súd skonštatoval, že v konaní o prepustení zo služobného pomeru nejde o posudzovanie spáchania trestného činu, ale o zistenie porušenia služobnej prísahy a toto konanie nezávisí ani od výsledku trestného konania.

89. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, preskúmajúc napadnuté rozhodnutie žalovaného v rozsahu a z dôvodov správnej žaloby, správny súd zastal názor, že žalovaný postupoval po vrátení veci na ďalšie konanie v súlade s právnym názorom uvedeným v rozsudku sp. zn. 14S/4/2017 z 25. apríla 2018 a preto podľa § 190 SSP žalobu ako nedôvodnú zamietol.

90. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP a v konaní úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko nezistil dôvody na to, aby ich bolo možné spravodlivo požadovať.

91. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Trnave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá musí byť podaná v lehote 30 dní od doručenia rozsudku na Krajský súd v Trnave. Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť .

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) alebo ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.